

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

29 בנובמבר - 5 בדצמבר 2017

עיקרי המסמך

◀ **השבוע בוצע פיגוע דקירה בערד**, שבו נהרג חייל צה"ל, שהמתין להסעה לבסיסו. הפיגוע בוצע על ידי שני אנשים שהתנפלו על החייל מאחור, דקרו אותו ונמלטו. כוחות הביטחון הישראליים עצרו שני צעירים מהפזורה הבדואית כחשודים בביצוע הפגוע. השניים הסגירו **את כלי הנשק שלקחו מהחייל**.

◀ **ב-30 בנובמבר 2017 שוגר מטח חריג של 10-12 פצצות מרגמה לעבר מוצב צבאי וכוח צה"ל בצפון הרצועה**. לדברי גורמי ביטחון ישראלים היה הירי תגובה של הג'האד האסלאמי בפלסטין להרס המנהרה לפני כחודש והריגת 12 פעילים. דוברים מטעם הג'האד האסלאמי התבטאו כי הארגון מקיים **"מלחמה פתוחה עם הכיבוש [הישראלי]"**. וכי **"החשבון עם ישראל עדיין לא נסגר"**.

לצפייה בסרטון על פיצוץ המנהרה וירי הג'האד האסלאמי

◀ בתהליך הפיוס הפנים-פלסטיני נמשכים הקשיים. שתי הבעיות העומדות על הפרק הינן תביעת הרשות לאפשר את תהליך העברת הסמכויות לידי ממשלת ההסכמה ותביעת חמאס להסרת הסנקציות מעל הרצועה. המתווכים המצרים מנסים לגשר בין הצדדים ולהניע אותם להתקדם.

◀ על רקע הדיווחים בתקשורת לפיהם בכוננת נשיא ארה"ב להכריז על ירושלים כבירת ישראל ולהעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים, **פתחה הרשות הפלסטינית במסע לחצים על האמריקאים**. המסר המרכזי היה, כי אם תבצע ארה"ב מהלכים בנושא ירושלים היא לא תוכל להמשיך לשמש כמתווכת בתהליך השלום. חמאס אף קראה לעמוד איתן מול כל החלטה של ארה"ב ולעורר את "אנתיפאדת אלקדס"

פיגועים/ניסיונות לפיגועים

◀ ב-30 בנובמבר 2017 **נדקר למוות חייל בעיר ערד**. החייל המתין בשעות הערב להסעה לבסיסו כאשר שני בני אדם התנפלו עליו מאחור, דקרו אותו, גנבו את כלי נשקו ונמלטו מהמקום. כוחות הביטחון העריכו, כי הרקע לרצח החייל הינו לאומני. הם הציבו מחסומים וערכו סריקות נרחבות לאיתור החשודים בביצוע הפיגוע.

◀ ארבעה ימים לאחר הרצח, ב-4 בדצמבר 2017 הותר לפרסום כי כיממה לאחר ביצוע הפיגוע נעצרו שני צעירים כבני עשרים, תושבי הפזורה הבדואית, בחשד שביצעו את הרצח. מחקירתם עלה, כי המניע למעשה היה ככל הנראה לאומני. בחקירתם סיפרו השניים כי מקום ביצוע הרצח, המשמש תחנת הסעה לחיילים, נבחר על ידם במיוחד. השניים אף הסגירו את כלי הנשק שלקחו מהחייל (התקשורת הישראלית).

תקיפת קבוצת מטיילים ישראלים סמוך לכפר קצרה

◀ **ב- 30 בנובמבר 2017** הותקפה קבוצת נערים ישראלים שטיילו באזור הכפר קצרה (סמוך לשכם) על ידי עשרות פלסטינים שיידו לעברם אבנים וסלעים. אחד הפלסטינים גם חטף את כלי נשקו של אחד המלווים ואיים לירות לעבר הנערים. הנערים נמלטו למערה שהייתה באזור וחולצו מאוחר יותר על ידי כוח צה"ל. שני ישראלים נפצעו. בתגובה ליידוי האבנים פתח אחד המבוגרים שאבטחו את הטיול בירי. כתוצאה מהירי נהרג מחמד זעל עודה, בן 47, שעיבד את אדמתו באזור. הפלסטינים טוענים כי הוא לא היה קשור לאירוע.

מחמד זעל עודה, שנהרג מירי ישראלי לעבר הפלסטינים שתקפו קבוצת מטיילים באזור (אתר PALINFO, 1 בדצמבר 2017)

◀ הרשות הפלסטינית גינתה את הפעולה "שהמתנחלים" ביצעו נגד תושבים פלסטינים בכפר קצרה. לדבריה הפעולה מחייבת התערבות בינלאומית לאלתר. עוד צוין בהודעה, כי על ממשלת ישראל לשאת באחריות לאירוע ולהעניש את המבצעים (ופא, 30 בנובמבר 2017). פתח כינתה את האירוע "טרור אמיתי" ואמרה כי דם הפלסטיני שנהרג ("השהיד") לא נשפך לשווא וכי הוא יגביר את "ההתנגדות העממית" במאבקה בישראל (ופא, 30 בנובמבר 2017).

◀ לדברי **חסאם בדראן, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, מספר התקיפות של המתנחלים ביהודה ושומרון עלה לאחרונה. לדבריו התגובה המתאימה ביותר לתקיפות אלה היא "ההתנגדות ונשקה" ולכן על הרשות הפלסטינית להגן על "ההתנגדות" (קרי, הטרור) ולתמוך בה ולא לדכא ולרדוף אותה. בדראן **קרא לפעילי "ההתנגדות" ביהודה ושומרון לנקום את מותם של השהידים** (צפא, 30 בנובמבר 2017).

הפגנות, עימותים והפרות סדר

◀ במקביל נמשכו פעולות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים במסגרתם נעצרו כמה עשרות חשודים בפעילות טרור ונמצאו כלי נשק. כמו כן נמשכו אירועי יידויי האבנים והשלכת בקבוקי התבערה. להלן אירועים נוספים:

◆ **4 בדצמבר 2017** - עשרות פלסטינים התפרעו **סמוך לכפר קצרה** (אזור שכם) הם יידו אבנים ודרדרו סלעים, הבעירו צמיגים והשליכו בקבוקי תבערה. כוחות הביטחון סגרו את האזור ופעלו נגד המתפרעים. התקשורת הפלסטינית דיווחה על פצוע בעימותים (ופא, 4 בדצמבר 2017).

עימותים בכפר קצרה (דף הפייסבוק Qusra Now, 5 בדצמבר 2017).

◆ **1 בדצמבר 2017** - כוחות הביטחון הישראליים הרסו **בעיירה קבטיה** (צפון שומרון). את ביתו של מחמד אבו אלרב אחד מרוצחיו של ראובן שמרלינג שנהרג בפיגוע דקירה בכפר קאסם באוקטובר 2017. במהלך ההריסה יידו עשרות פלסטינים אבנים לעבר כוחות הביטחון והבעירו צמיגים. לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 1 בדצמבר 2017).

◆ **30 בנובמבר 2017** - אבנים יודו לעבר כלי רכב צבאי בין **מגדלים לצומת אלון בשומרון**. חיילת צה"ל נפצעה באורח קל (דף הפייסבוק צבע אדום, 30 בנובמבר 2017).

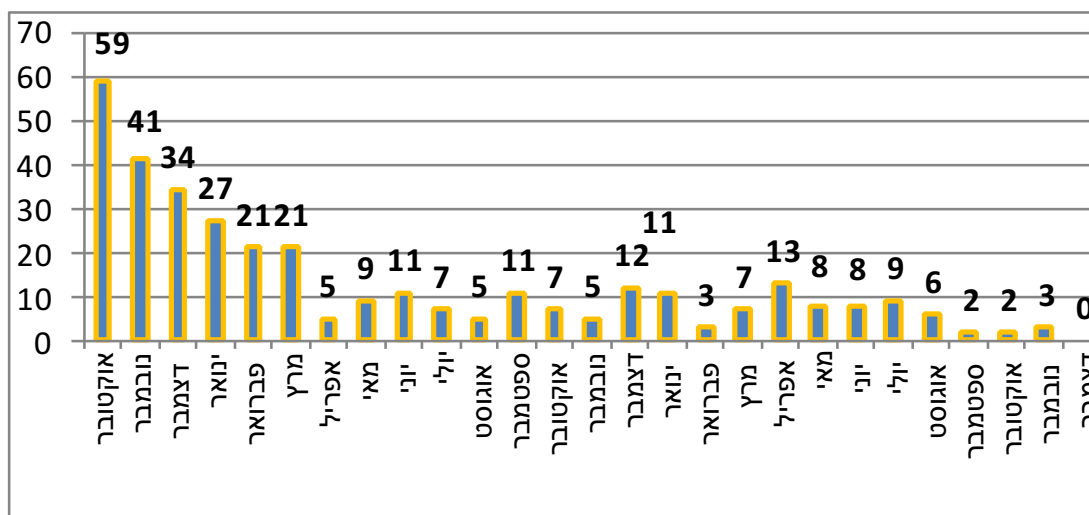
◆ **29 בנובמבר 2017** - כוחות משטרה עצרו **בתל אביב** שני שוהים בלתי חוקיים בעת שניסו להיכנס למתחם התחנה המרכזית. ברשותם נמצאה סכין. השניים נעצרו והועברו לחקירה (דף הפייסבוק צבע אדום, 29 בנובמבר 2017).

◆ **28 בובמבר 2017** - בקבוק תבערה הושלך לעבר אוטובוס **צפונית לחלחול** (גוש עציון). לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 28 בנובמבר 2017).

כלי רכב ישראלים שנפגעו מאבנים שיידו לעברם פלסטינים סמוך לכפר חוסאן, מערבית לבית לחם (חשבון הטוויטר PALINFO, 3 בדצמבר 2017)

פיגועים משמעותיים שבוצעו בשנה האחרונה¹

דרום ישראל

ירי פצצות מרגמה לעבר ישראל

◀ ב-30 בנובמבר 2017 שוגר מטח חריג של כעשר פצצות מרגמה לעבר מוצב צבאי של צה"ל וכוחות צבא, שעסקו בעבודות להקמת המכשול, באזור קיבוץ ארז, בצפון רצועת עזה. פצצות המרגמה נחתו בשטח פתוח. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. לדברי גורמי ביטחון ישראלים היה הירי תגובה של ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין להרס המנהרה שלו והרג 12 מפעיליו (30 באוקטובר 2017).²

◀ בתגובה לירי פצצות המרגמה תקפו טנקים וכלי טיס של חיל האוויר ארבע מטרות טרור של הזרוע הצבאית של חמאס והזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין ברצועת עזה. ישראל הדגישה כי למרות שאת הירי ביצעו פעילי הג'האד האסלאמי היא רואה בחמאס כאחראית למתרחש ברצועת עזה (דובר צה"ל, 30 בנובמבר 2017). בהנחיית גורמי ביטחון הופסקה זמנית תנועת הרכבות בין אשקלון לשרות. חקלאים התבקשו שלא לצאת לעבד את שדותיהם.

◀ אמצעי התקשורת הפלסטיניים דיווחו, כי מטוסי חיל האוויר תקפו מספר מוצבים של הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי וחמאס ברחבי הרצועה. "ההסברה הקרבית" של הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי מסרה, כי לא נגרמו אבדות. דובר משרד הבריאות בעזה דיווח על שלושה פצועים באורח קל בעקבות התקיפה נגד "מוצב אבו ג'ראד", דרומית לעיר עזה (אתר הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי, 30 בנובמבר 2017; פאלטוויי, 30 בנובמבר 2017; שהאב, 30 בנובמבר 2017).

¹ "פיגועים משמעותיים" מוגדרים על-ידינו כפיגועי ירי, דקירה, דריסה והטמנת מטענים או פיגועים משולבים. לא נכללים בהם יידויי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה.

² פרטים אודות הרס המנהרה ראו פרסום מרכז המידע: "חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני 25-31 באוקטובר 2017".

מוצב של הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בצפון הרצועה, לאחר תקיפת צה"ל (צפא, 4 בדצמבר 2017)

◀ "מקורות יודעי דבר" מסרו, כי בכיר במודיעין הכללי המצרי שוחח בטלפון עם זיאד אלנח'לה, סגן מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, השוהה בלבנון, במטרה למנוע הסלמה עם ישראל. במקביל נועדה המשלחת המצרית הנמצאת ברצועת עזה בנושא הפיוס עם הנהגת הארגון (פלסטין אליום, 30 בנובמבר 2017). נאפדי עזאם, חבר הלשכה המדינית של הג'האד האסלאמי, אמר כי המפגש עם המשלחת המצרית היה חיובי וכי קיים אמון בין שני הצדדים (אלשרק אלאוסט, 2 בדצמבר 2017; פאלטודיי, 1 בדצמבר 2017).

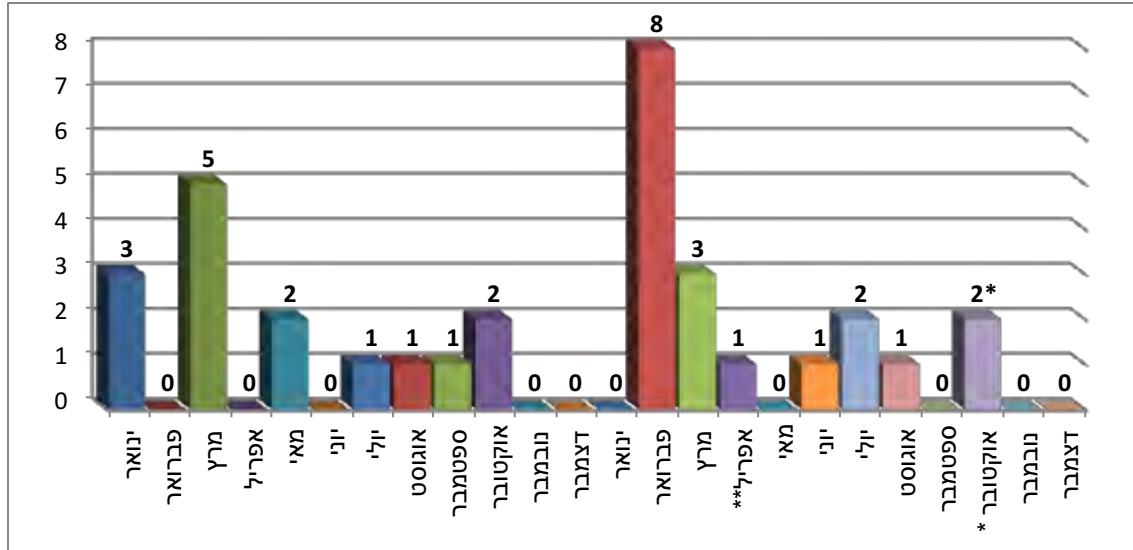
◀ דאוד שהאב, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין, הטיל את האחריות על ישראל וטען, כי ל"התנגדות" הזכות להגן על עצמה ולהגיב (פלסטין אליום, 30 בנובמבר 2017). בהתבטאות נוספת אמר, כי ישראל לא השאירה להם ברירה אלא להגיב בצורה המתאימה. לדבריו הירי לעבר ישראל היה תגובה למה שאירע בכפר קצרה וכי הג'האד האסלאמי מקיים "מלחמה פתוחה עם הכיבוש" (אלמיאדין, 30 בנובמבר 2017).

דאוד שהאב, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין, בראיון לערוץ אלמיאדין הלבנוני (ערוץ אלמיאדין, 3 בדצמבר 2017)

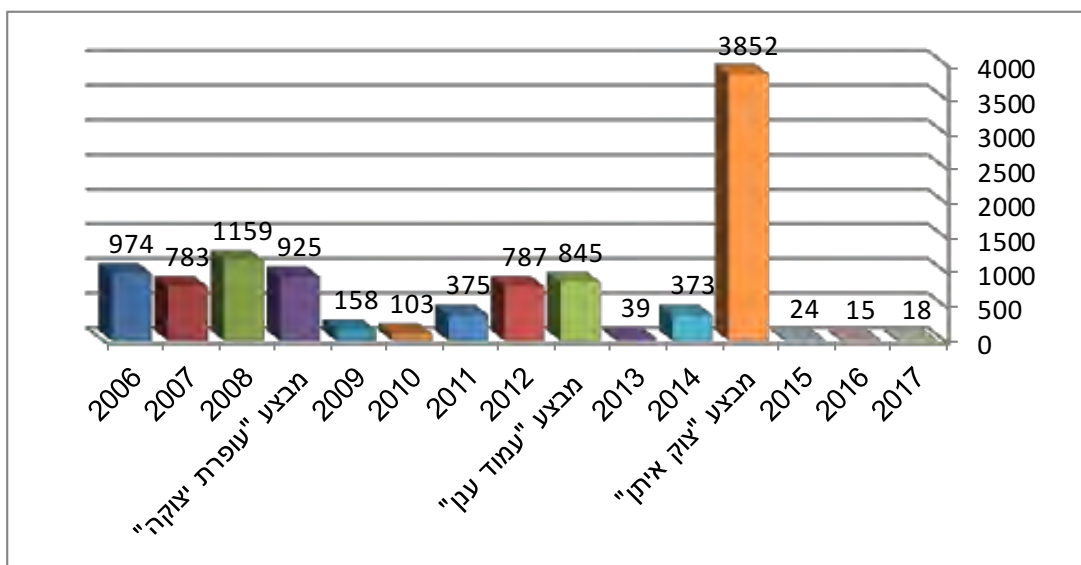
◀ **לדברי ח'אלד אלבטש, בכיר הג'האד האסלאמי בפלסטין, על "ההתנגדות" להיות ערוכה תמיד לכל פגיעה ולכל התקפה ישראלית ולכן מתנהלות תכניות רבות, שמטרתן לפגוע בישראל. עוד אמר כי תמיד ניתן לעבור ממצב של הגנה להתקפה וכי "החשבון עם ישראל טרם נסגר" ומות השהידים לא יהיה לשווא (אלקדס, 2 בדצמבר 2017).**

נפילות רקטות בחתך חודשי

שש מהרקטות שנפלו בחודש פברואר היו רקטות ששוגרו מחצי האי סיני לעבר ישראל, ככל הנראה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אפריל שוגרה רקטה אחת מחצי האי סיני שנפלה בשטח ישראל. הרקטה שוגרה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אוקטובר 2017 שוגרו שתי רקטות מצפון חצי האי סיני ע"י שלוחה של דאעש בסיני. הרקטות נפלו בשטח המועצה האזורית אשכול.

נפילת רקטות בחתך שנתי

עימותים סמוך לגדר הביטחון

◀ ב-1 בדצמבר 2017 התגלעו עימותים בין כוחות צה"ל לבין צעירים פלסטינים, שהתקרבו לגבול הרצועה. העימותים התקיימו מזרחית למחנה הפליטים אלברג', שבמרכז הרצועה, ומזרחית למחנה הפליטים ג'באליא, שבצפון הרצועה. דובר משרד הבריאות ברצועה מסר, כי צעיר בן 16 נפצע באורח בינוני במזרח ג'באליא לאחר שנפגע מכדור ברגלו, וכי הוא הועבר לבית החולים (מען, 1 בדצמבר 2017; אלרסאלה.נט, 1 בדצמבר 2017).

הפיוס הפנים-פלסטיני

קשיים בתהליך העברת הסמכויות לממשלת ההסכמה

◀ תהליך העברת האחריות ברצועה לידי ממשלת ההסכמה נתקל בקשיים מרובים והביא להחרפת המתוחות בין הצדדים. על רקע זה הוחלט בתום ישיבת חירום ב-29 בנובמבר 2017, על דחיית תאריך השלמת העברת האחריות המלאה ברצועה לידי ממשלת ההסכמה מ-1 בדצמבר ל-10 בדצמבר 2017 (ופא, 29 בנובמבר 2017; אלרסאלה.נט, 29 בנובמבר 2017). **עזאם אלאחמד חבר הוועד המרכזי של פתח אמר**, כי המשלחת המצרית המפקחת על יישום ההסכם תישאר ברצועת עזה עד ל-10 בדצמבר 2017 כדי להסיר את המכשולים העומדים בפני הסכם הפיוס והעברת הסמכויות לידי הממשלה (דניא אלוטן, 30 בנובמבר 2017). שני הצדדים ממשיכים להטיל זה על זה את האחריות לחוסר ההתקדמות בתהליך הפיוס.

עמדות הצדדים

◀ עזאם אלאחמד, תקף בחריפות את חמאס ואמר כי חמאס אמנם הצהירה בכתב כי היא מוכנה להעביר לידי הרשות הפלסטינית את השליטה ברצועה אך בפועל היא אינה עושה כך. לדבריו הושלם עד כה רק חלק קטן בלבד מתהליך ההעברה (אלג'זירה, 29 בנובמבר 2017). בהתבטאות נוספת אמר כי בפועל מאז תחילת התהליך הוצבו בדרכה של ממשלת ההסכמה מכשולים רבים. הוא גם ציין, כי הוועדה המנהלתית של חמאס טרם פורקה (אלנג'אח, 30 בנובמבר 2017).

עזאם אלאחמד מאשים את חמאס בהערמת קשיים בהעברת הסמכויות לממשלת ההסכמה (ערוץ אלג'זירה, 29 בנובמבר 2017)

◀ לדברי **צלאח אלברדאויל, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, כל הארגונים הסכימו כי יש לדחות את התאריך ל-10 בדצמבר 2017 לדבריו חילוקי הדעות היו בנוגע לנוסח ההודעה. אלברדאויל ציין, כי חמאס מעוניינת בפיוס ולמרות חילוקי הדעות וחילופי ההאשמות וכי היא תמשיך להתקדם לקראתו (אלג'זירה, 2 בדצמבר 2017).

נקודות המחלוקת העיקריות בעיתוי הנוכחי

◀ אחת מנקודות המחלוקת בין הצדדים היא העובדה, **שממשלת ההסכמה טרם הודיעה על הסרת הסנקציות, שהטיל אבו מאזן על הרצועה**. בהודעה שפרסמה חמאס היא דרשה ממשלת ההסכמה להסיר את הסנקציות ובמידה ולא - להגיש את התפטרותה ולהקים "ממשלת הצלה לאומית". לדברי הודעת חמאס הממשלה קיבלה לידיה את "כל הסמכויות על המשרדים ברצועה באופן מלא" אך היא ממשיכה להטיל סנקציות על תושבי הרצועה. כמו כן נטען כי הממשלה התרשלה להגן על התנגדות העם הפלסטיני למדיניות ישראל והקשתה על "ההתנגדות" למלא את תפקידה (אתר חמאס, 2 בדצמבר 2017). בתגובה אמר דובר ממשלת הפיוס הלאומי כי דברי חמאס מלאים בשקרים שכן הממשלה לא קיבלה לידיה את כל הסמכויות ברצועה אלא "לא יותר מ-5% מתחומי אחריותה" (ופא, 2 בדצמבר 2017).

תושבי עזה מפגינים מול משרדי הממשלה בדרישה להסיר לאלתר את צעדי הענישה נגד הרצועה (חשבון הטוויטר PALINFO, 4 בדצמבר 2017)

◀ נקודת מחלוקת נוספת היא **החזרתם לעבודה של עובדי הרשות, שעבודתם הסתיימה בשנת 2007 עם עליית חמאס לשלטון ברצועת עזה**. בסיכום ישיבת ממשלת ההסכמה מ-28 בנובמבר 2017 נאמר, כי על עובדים במגזר הציבורי שישבו בבתיים מאז 2007 לשוב לעבודתם (ופא, 28 בנובמבר 2017). **פוזי ברהום, דובר חמאס**, ציין, כי חמאס רואה בהחלטה הפרה של הסכם קהיר משנת 2011 ועקיפה של המשימות

המוסכמות של הוועדה המשפטית-מנהלתית, שלפיהן חזרת העובדים תהיה בהתאם למכניזם שתמליץ הוועדה (אתר תנועת חמאס, 28 בנובמבר 2017).

◀ **צלאח אלברדאוויל, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, אמר כי, החלטת הרשות להשיב לפקידים את משרותיהם ברצועה היא פרובוקטיבית ודרש מהממשלה לסגת בה מהחלטתה (דניא אלוטן, 28 בנובמבר 2017).

קריקטורה שפרסמה חמאס המותחת ביקורת על החלטת ממשלת הרשות הפלסטינית להחזיר את פקידיה למשרדים בעזה (אלרסאלה נט, 30 בנובמבר 2017)

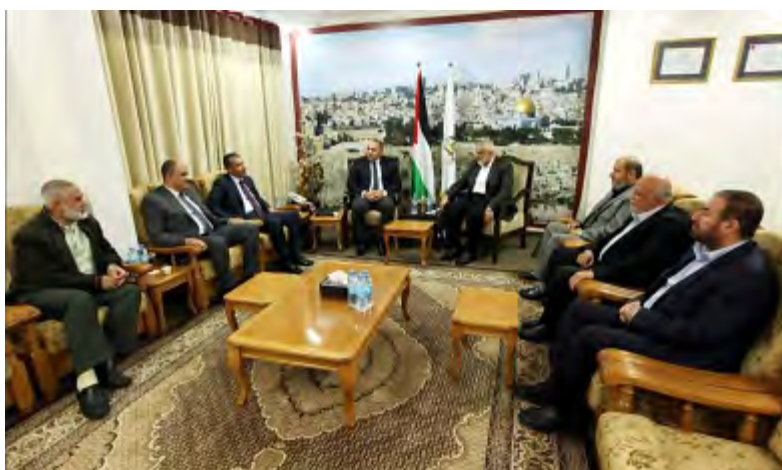
פגישת משלחות בקהיר

◀ על רקע חלוקי הדעות והעיכובים ביישום ההסכם **נעשה מאמץ מצרי להציל את תהליך הפיוס**. במסגרת זאת נקראו לשיחות בקהיר משלחות חמאס ופתח. מרצועת עזה יצאה למצרים משלחת בראשות יחיא אלסנאר, ראש הלשכה המדינית של חמאס ברצועה (אלקדס, 1 בדצמבר 2017). לדברי פוזי ברהום, דובר חמאס, המשלחת הגיעה לקהיר בהזמנת מצרים כדי לבחון את סוגיית הפיוס (אתר חמאס, 2 בדצמבר 2017). בראש משלחת פתח עמדו עזאם אלאחמד ומאג'ד פרג', ראש מנגנון המודיעין הכללי הפלסטיני. חברי המשלחות נועדו עם ח'אלד פוזי, ראש המודיעין הכללי המצרי (דניא אלוטן, 2 בדצמבר 2017).

◀ עם שובה של משלחת חמאס לרצועת עזה פורסמה הודעה רשמית מטעם חמאס בה נמסר כי במהלך השיחות בקהיר דנו הצדדים בכל הסוגיות החשובות וכי הם עתידים להשלים את הפגישות כדי ליישם את ההסכמים שנחתמו. **חמאס הביעה את מחויבותה לתהליך הפיוס** וחידדה את הצורך שהממשלה תקיים את "חובתה כלפי העם הפלסטיני" (אתר חמאס, 3 בדצמבר 2017).

◀ **עזאם אלאחמד אמר מצדו, כי בפגישה סוכם על הסרת המחלוקות בכל הקשור להעברת הסמכויות לממשלת ההסכמה**. לדבריו לאור המפגשים הרצופים והארוכים שנערכו, הוא מקווה שעד 10 בדצמבר 2017 יוסרו כל המכשולים והממשלה תוכל להתחיל בעבודתה בפיקוח ובחסות מצרים. הוא גם ציין כי מצרים תרחיב את המשלחת הביטחונית שלה הנמצאת עתה ברצועה (ופא, 3 בדצמבר 2017). בהמשך לדברי

אלאחמד, ב-4 בדצמבר 2017 הגיע לרצועה לואא' סאמח נביל האחראי על התיק הפלסטיני במודיעין הכללי המצרי, כדי להצטרף למשלחת המצרית (PALINFO, 4 בדצמבר 2017).

משלחת ביטחונית מצרית בראשות לואא' סאמח נביל, בפגישה עם אסמאעיל הניה, ובכירי חמאס נוספים בהם רוחי משהא, פתחי חמאד וח'ליל אלחיה (חשבון הטוויטר PALINFO, 4 בדצמבר 2017)

רצועת עזה

המצב ההומניטארי ברצועה

◀ **מעבר רפיח עדיין סגור לתנועת אזרחים מהרצועה ואליה.** יחד עם זאת חידשה מצרים את אספקת הדלק לרצועה. במסגרת זו החלו להיכנס לרצועת עזה, דרך מעבר רפיח, משאיות מצריות נושאות דלק שנועד להפעיל את תחנת הכוח ברצועה (פלסטין אליום, 1 בדצמבר 2017).

מנגנוני הביטחון של חמאס ממשיכים לאבטח את גבול הרצועה עם מצרים

◀ **מנגנון הביטחון הלאומי של חמאס ברצועה** (ולא מנגנוני הביטחון של הרשות) ממשיך לאבטח את הגבול עם מצרים. במסגרת זאת עצרו הכוחות ארבעה מבריחים שניסו להסתנן מחצי האי סיני לעיר רפיח. טרם המעצר נפצעו שניים מהם מאש כוחות הביטחון המצריים (דף הפייסבוק של מנגנון הביטחון הלאומי ברצועה, 28 בנובמבר 2017).

נעים אלע'ול, מפקד מנגנון הביטחון הלאומי ברצועה, מסייר לאורך הגבול לאחר סיכול ניסיון החדירה (דף הפייסבוק של מנגנון הביטחון הלאומי ברצועה, 28 בנובמבר 2017)

◀ במקביל נמשכות העבודות להשלמת התוכנית הביטחונית להגברת השליטה בגבול מצרים רצועת עזה. במסגרת זאת הציבו כוחות מנגנון הביטחון הלאומי מספר עמדות חדשות לאורך הגבול לאחר שהסתיים שלב הנחת גדרות התיל ויישור השטח שלאורך הגבול (דף הפייסבוק של מנגנון הביטחון הלאומי ברצועה, 29 בנובמבר 2017).

כוחות הביטחון הלאומי מציבים עמדות חדשות לאורך גבול רפיח-מצרים (דף הפייסבוק של כוחות הביטחון הלאומי ברצועה, 29 בנובמבר 2017)

הרשות הפלסטינית

תגובות פלסטיניות לכוונות ארה"ב להכריז אל ירושלים כבירת ישראל ולהעביר את השגרירות שלה לירושלים

◀ בשבוע האחרון דיווחה התקשורת הבינלאומית כי בכוונת נשיא ארה"ב דונלד טראמפ להכריז על ירושלים כבירת ישראל ואף להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים. אם אכן יחליט דונלד טראמפ להכיר בירושלים כבירת ישראל יהווה הדבר שינוי במדיניות ארה"ב שנשיאיה גרסו עד כה כי עתידה של ירושלים יקבע

במסגרת משא ומתן בין ישראל לפלסטינים. ב-4 בדצמבר 2017 הודיע דובר במערך התקשורת של נשיא ארה"ב כי הנשיא **דחה את מועד קבלת החלטה על העברת השגרירות לירושלים וכי הוא צפוי לקבל החלטה בנושא בימים הקרובים.** באשר להכרה בירושלים כבירת ישראל **טרם פורסמה החלטה.**

◀ **במטרה להפעיל לחץ על ארה"ב ערך אבו מאזן, ראש הרשות הפלסטינית, שיחות עם מנהיגים באזור.** בין השאר שוחח עם המלך עבדאללה מירדן, עם נשיא תורכיה, נשיא מצרים, אמיר קטר ויורש העצר הסעודי וביקש מהם לפעול בנושא (ופא, 2 בדצמבר 2017).. אבו מאזן הדגיש כי יש להימנע מנקיטת עמדות, שיהרסו את המשא ומתן המדיני ואין לשנות את הסטטוס קוו (ופא, 2 בדצמבר 2017). אבו מאזן גם שוחח עם אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית של חמאס.

◀ בהוראת אבו מאזן ערך ריאצ' אלמלאכי, שר החוץ בממשלת ההסכמה, שיחות עם ראשי הליגה הערבית, ארגון שיתוף הפעולה האסלאמי ומזכ"ל המועצה לשיתוף פעולה של מדינות המפרץ. בדבריו הדגיש אלמלאכי, כי **אם ארה"ב תבצע מהלכים בעניין ירושלים היא תאבד את תפקידה כמתווכת בתהליך השלום** (ופא, 3 בדצמבר 2017). אסמאעיל הניה ראש הלשכה המדינית של חמאס פנה אף הוא לאחמד אבו אלע'יט, מזכ"ל הליגה הערבית, וקרא לערוך ישיבת חירום שכן לדבריו "סוגית ירושלים נוגעת לכל האומה הערבית" (פלסטין אליום, 3 בדצמבר 2017).

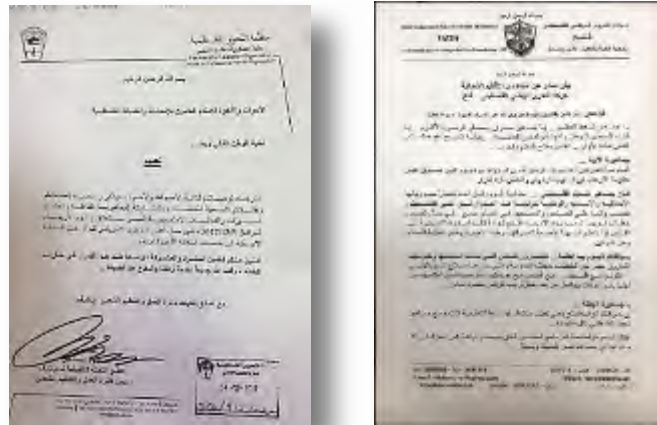
◀ אבו מאזן שיגר את ראש המודיעין הכללי, מאג'ד פרג', לוושינגטון, כדי להשתתף במגעים עם הממשל האמריקני, לצד נציג אש"פ בווינגטון, חסאם זמלט, וצאא'ב עריקאת (ערוץ אלע'ד, 1 בדצמבר 2017; PNN, 1 בדצמבר 2017). לדברי חסאם זמלט במהלך הפגישה הדחופה, שנערכה בבית הלבן, הועבר מסר מהנהגה הפלסטינית, כי **כל שינוי במדיניות ארה"ב בנושא ירושלים יגרום לכך שארה"ב לא תוכל להמשיך לשמש כמתווכת במאמצי השלום**, יהרוס את התקווה להגיע לשלום צודק וכולל, יגביר את אי היציבות באזור ואת הקיצוניות (ופא, 4 בדצמבר 2017).

חסאם זמלט, נציג אש"פ בארה"ב, נפרד מצאא'ב עריקאת ומאג'ד פרג' לפני חזרתם לראמאללה (דף הפייסבוק של חסאם זמלט, 4 בדצמבר 2017)

◀ במקביל למגעים בווינגטון, העביר **זיאד אבו עמרו**, סגן ראש ממשלת הרשות, בשמו של **אבו מאזן**, מסר לממשל האמריקני בפגישתו עם הקונסול האמריקני בירושלים לפיו העברת שגרירות ארה"ב לירושלים או הכרה בירושלים כבירת ישראל מצד הממשל מהווה **צעד הטומן בחובו סכנות אשר ייתקל בפעולות מחאה נרחבות בשטחים הפלסטיניים וברחבי העולם המוסלמי**. זאת משום שירושלים אינה רק בירת 'פלסטין' אלא גם עניין ערבי ואסלאמי. אבו עמרו קרא לממשל לבחון שוב את עמדתו כדי לשמור על הסיכויים שנתרו להשגת שלום ולא לבצע שום צעד שעלול לאיים על הסיכויים הללו (ופא, 4 בדצמבר 2017).

◀ משרד ההסברה הפלסטיני קרא לציין את יום רביעי 6 בדצמבר 2017 כיום בינלאומי לתמיכה בירושלים (הטלוויזיה הפלסטינית, 4 בדצמבר 2017). משרד החינוך הכריז על "יום זעם" בכל בתי הספר כהבעת התנגדות לעמדת ארה"ב (צפא, 4 בדצמבר 2017).

מימין: הודעה של מזכיר הסניפים של פתח ביהודה ושומרון, הקוראת לפעילי התנועה להיערך ולעקוב אחר תכנית המאבק שתתפרסם מטעם התנועה אם נאום טראמפ ב-6 בדצמבר יכלול החלטה להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים או להכיר בה כבירת ישראל (דף הפייסבוק הרשמי של תנועת פתח, 4 בדצמבר 2017); משמאל: חוזר של אש"ף הקורא להתאחדויות ולאגודים להשתתף בפעילויות מחאה ב-6 בדצמבר במידה וטראמפ יכריז על העברת השגרירות לירושלים (חשבון הטוויטר QUDSN, 5 בדצמבר 2017)

◀ להלן כמה תגובות נוספות:

◆ **נביל אבו רדינה, דובר הנשיאות**, אמר כי ההכרה של ארה"ב בירושלים כבירת ישראל והעברת השגרירות טומנות בחובן **סכנה לעתיד תהליך השלום ופוגעת ביציבות באזור** (ופא, 2 בדצמבר 2017).

◆ **צא"ב עריקאת, מזכיר הוועד הפועל של אש"ף**, אמר כי אם ארה"ב תוציא לפועל את תכניתה יסתיים תהליך השלום (דניא אלוטן, 23 בדצמבר 2017). לדבריו אין משמעות למדינה פלסטינית ללא בירתה מזרח ירושלים. הוא הדגיש כי ירושלים היא אחת הסוגיות הגדולות שהושארו למשא ומתן הסופי ולכן לא יתכן שצד אחד ישנה את המצב באופן בלתי הפיך ויקדים את תוצאות המשא ומתן (אלג'זירה, 1 בדצמבר 2017). בראיון נוסף ציין כי הפסקת המשא ומתן עם ישראל בתגובה להעברת השגרירות תהיה

תגובה פרופורציונאלית הנדרשת מהעם הפלסטיני ומהאומה הערבית (אלערביה אלחדת', 1 בדצמבר 2017).

◆ **נביל שעת', יועץ אבו מאזן לעניינים בינלאומיים**, גינה את החלטת ארה"ב להכיר בירושלים כבירת ישראל ואמר כי במידה שארה"ב תעשה כן היא תסיים את תפקידה כמתווכת בתהליך השלום. לדבריו הפלסטינים לא ישתפו פעולה עם גורמים שאינם פועלים לפי החלטות המוסדות הבינלאומיים או עם גורמים שמכירים בירושלים כבירת ישראל.

◆ **בהודעה שפרסמה חמאס** נאמר, כי היא חוששת מהחלטה זו אשר לדבריה מבטאת "תוקפנות חמורה מצד ארה"ב כלפי ירושלים". לדברי ההודעה כל החלטה שתתקבל לא תשנה את העובדה שירושלים היא אדמת העם הפלסטיני. **חמאס קראה לעמוד איתן מול ההחלטה ולעורר את אנתיפאדת אלקדס כדי שהחלטה לא תתממש** (אתר חמאס, 2 בדצמבר 2017).

◆ **צלח אלברדאוויל, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, אמר כי איומיה של ארה"ב להכיר בירושלים כבירת ישראל הם בגדר "הצהרת בלפור חדשה" לדבריו אין ביכולתה של ארה"ב לקבוע את זהותה של ירושלים שכן זהותה קשורה למוסלמים בכל העולם ולאומה הערבית והאסלאמית. הוא הזהיר כי ההשלכות לכך יהיו מסוכנות מאד (צפא, 2 בדצמבר 2017).

מימין: נשיא ארה"ב מעניק לראש ממשלת ישראל את הר הבית מעל ראשם של המוסלמים. בערבית נכתב: "כיוון התפילה של המוסלמים!.." (חשבון הטוויטר PALINFO, 3 בדצמבר 2017). משמאל: קריקטורה המציגה את נשיא ארה"ב כדחליל בידי היהודים בעוד המשטרים של מדינות ערב טומנים ראשם בחול (דף הפייסבוק של אסמאעיל אלבזם, 3 בדצמבר 2017)